

Samgar

Van Samgar hebben we maar één vers in de Bijbel¹. Het lijkt dus niet zo'n belangrijk persoon, te meer omdat het volgende hoofdstuk begint met de dood van Ehud. Toch vindt God het de moeite waard om te vertellen wat hij gedaan heeft.

Filistijnen

In zijn tijd gaat Israël gebukt onder Filistijnse overheersing. Dit is de eerste keer, maar het zal zeker niet de laatste keer zijn.

Wanneer het volk Israël uit Egypte vertrekt, heeft het de mogelijkheid om via de weg van de Filistijnen naar het beloofde land te gaan². Die weg loopt langs de kust, vanaf de plaats waar zij ooit aan land waren gekomen, tot aan de omgeving, die nu de Gazastrook heet. Dat is een korte route.

God laat hen echter een aanmerkelijk langere route volgen, zodat ze langs enkele heel belangrijke plaatsen komen: een doortocht door de Schelfzee, de Sinai, de woestijn, een doortocht door de Jordaan, enz. Dat is een lange, maar wel heel belangrijke route.

De Filistijnen wonen in hetzelfde land als Israël, maar zijn toch niet Gods volk. Ze zijn er op een verkeerde manier binnengekomen.

Een korte route kan heel aantrekkelijk zijn, b.v. in een winkel als Ikea: van entree naar kooppunt naar uitgang. Snel klaar!

Onder 'christenen' komt dat ook voor. Godsdienstige gevoelens worden gestreeld bij kerkbezoek, bij pastorale hulp, bij christelijke activiteiten en bij vele andere mogelijkheden, maar het zegt nog niets over mijn route.

De route waarlangs God mij naar Hem toe wil leiden, gaat altijd langs het kruis van Golgotha, mijn sterven met Christus (waar de doortocht door Rode zee en Jordaan op wijzen) en langs het Woord van God. Alleen op die manier wordt ik een kind van God en ga ik bij de familie van God horen.

Maar loop ik als kind van God nog het risico om door die Filistijnse geest bezet te worden?

Zeer zeker! Neem bijvoorbeeld een situatie waarin ik zondig en bij God vandaan raak. Dan zou ik kunnen kiezen voor de korte route: gewoon een beetje begrip, waarbij zonden zelfs kunnen worden goedgepraat. Dat wekt de indruk alsof ik daarmee weer bij God terug ben.

Fout! Elke zonde moet beleden worden aan de voet van het kruis. Dáár is betaald en dáár vindt verzoening plaats.

En als ik dat niet doe?

De ossestok

Het wapen van Samgar is 'slechts' een ossestok. Ossen zijn sterke beesten, die heel handig zijn om een ploeg of een zware wagen te trekken. Hun snelheid is laag maar constant. Het enige punt van zorg is de richting.

Het woord 'stok' heeft oorspronkelijk iets met 'onderwijzing' te maken, zoals in "*om hun de oorlog te leren*"³. Ossen werden dus geleerd om de juiste richting aan te houden.

In z'n eentje verslaat Samgar 600 Filistijnen!

Het Woord van God heeft dezelfde functie als de ossestok. Het corrigeert mij⁴. Als ik de korte en makkelijke route kies, neemt de Heer daar geen genoegen mee. Hij zal mij net zo lang onderwijzen tot ik weer de juiste richting te pakken heb: de lange route, waarop Hij mij wil leiden langs het kruis en daarna weer geestelijke groei.

En áls we de les geleerd hebben, zullen we die nog wel eens vaker moeten leren. Misschien wel 600 keer! En elke keer wil God die route weer met ons afleggen.

Debora en Barak

Na de overwinning van Ehud is het 80 jaar rust, maar dan volgen 20 jaren van wrede verdrukking onder de Kanaänieten (= 'handelaren').

¹ Richteren 3 : 31

² Exodus 13 : 17

³ Richteren 3 : 2

⁴ Psalm 32 : 8

Hun koning Jabin (= *'intelligent'*) is al eens grondig verslagen door Jozua⁵, maar kennelijk is dit een koningstitel (zoals farao), want hij is er weer. En hoe! Met een beroemde legeroverste, Sisera, en 900 ijzeren strijdwagens.

Het overwinningslied van Debora en Barak vertelt hoe moeilijk deze tijd is⁶.

Men durft niet over de hoofdwegen te gaan, maar men neemt sluipwegen om de wrede onderdrukkers te ontlopen. Er is geen leider in Israël. Dus zelfs Samgar heeft met zijn overwinning het volk als geheel niet kunnen leiden.

De Debora palm

Intussen is er een profetes, Debora, die onder haar palmboom een stabiel punt vormt, met name in de rechtspraak.

De vorige richters hebben elk iets met het Woord van God: Othniël veroverst Debir (= *'God spreekt'*), Ehud heeft een tweesnijdend zwaard en Samgar een ossestok.

De naam Debora heeft, evenals Debir, te maken met het spreken van God. Zo'n persoon is een profetes, iemand die Gods Woord op het juiste moment spreekt.

De geest van de Kanaäniet kan ons als christenen behoorlijk te pakken nemen. Het intellect neemt vaak een veel te grote plaats in, alsof dat het enige is dat telt. Nu hebben we ons verstand niet voor niks gekregen, maar het moet wel geopend zijn door het werk van Gods Geest⁷. Dat is uitsluitend het geval bij een wedergeboren christen, die zich door die Geest wil laten leiden.

In de christenheid van vandaag wordt daar lang niet altijd naar gekeken. Geestelijke leiders functioneren vaak op grond van hun wetenschappelijke achtergrond en/of hun verbale kwaliteiten. Bovendien kunnen ze op financieel voordeel uit zijn, en dan is 'de Kanaäniet' echt de baas.

Als ik vandaag in zo'n omgeving Gods weg wil zien voor mij en mijn huis, dan is dat niet altijd de weg van de massa. Soms kan ik me eenzaam voelen temidden van verstandelijke dogma's, die in de praktijk echter alleen maar tot verdeelheid leiden. Dat kan me onzeker maken, want iedereen heeft wel een beetje gelijk.

Dan is het geweldig om 'een moeder in Israël' (m/v) te kennen, iemand die in alle rust Gods Woord opent. De palm spreekt van koningschap en overwinning⁸.

De palm staat tussen Rama (= *'hoogte'*) en Bethel (= *'huis van God'*).

Zulke rechtvaardigen staan in de kracht van de Heer. Aan de ene kant is er de hoogte om in gebed tot God te naderen, net als de Heer Jezus⁹. Aan de andere kant is er ook altijd oog voor het samenkomen van gelovigen, dus voor het feit dat God bij ons wil zijn, zelfs al zijn het er maar twee of drie¹⁰.

Voor God blijven deze beide kanten namelijk altijd bestaan, hoe de situatie onder christenen ook moge zijn.

De roeping Barak

Als de tijd rijp is ontbiedt Debora Barak. Hij woont in de vrijstad Kedesh (= *'heiligheid'*) in Naftali (= *'worsteling'*). Zij spoort hem aan om Sisera te verslaan en weet dat er alleen al uit de stammen Naftali en Zebulon 10.000 man met hem mee kunnen gaan.

Toch wil Barak dat zij meegaat. Dat doet Debora, maar ze belooft hem dat de roem van de overwinning dan naar een vrouw zal gaan.

In dit hoofdstuk spelen vrouwen een prominente rol. Er wordt vandaag wel eens neergekeken op 'de plaats van de vrouw' in de gemeente. Men doelt dan vooral op het zwijgen in de samenkomsten¹¹. Dat kán echter nooit minachtend voor de

⁵ Jozua 11 : 1 - 11

⁶ Richteren 5 : 6 - 7

⁷ Lucas 24 : 45

⁸ Psalm 92 : 13; Johannes 12 : 13

⁹ Lucas 22 : 29

¹⁰ Mattheüs 18 : 20

¹¹ 1 Korinthe 14 : 34

vrouw bedoeld zijn, want het is Gods idee over orde in Zijn huis¹².

Maar veel belangrijker is: buiten de samenkomsten zijn er ongelofelijk veel mogelijkheden om God te dienen, zoals de dochters van Filippus¹³ en vele anderen laten zien.

Aan de roeping van Barak gaat iets vooraf en dat is nog steeds zo. Iemand kan pas door God worden gebruikt, wanneer hij met God geworsteld heeft.

Als ik God wil dienen, dan heb ik een bepaald beeld over de nood onder Gods volk en van mijn eigen taak daarin. Daar ga ik in gebed mee naar God. Het kan best zijn dat het een poosje duurt voordat God mij iemand stuurt die me bemoedigt om een taak op te pakken.

In die tussentijd leer ik om mijn vragen en mijn ongeduld los te laten bij Hem. En dat wordt dan ook de plaats waar ik Hem meer ga danken. Hij wordt groter, ik kleiner¹⁴.

Toch is dat geen garantie dat ik die nieuwe taak denk aan te kunnen wanneer het zo ver is, maar ook daarin gaat de Heer voorzien.

De Keniet Cheber

Voordat de strijd wordt beschreven vanaf vers 12, wordt ons verteld waar de tent van Jaël staat, want dat is de plek waar Sisera zal sterven.

De nadruk valt hier niet op haar, maar op haar man Cheber. Aanvankelijk woont hij met de andere familieleden in de woestijn van Juda, in het Zuiderland¹⁵, maar kennelijk is er voor hem een reden geweest om met zijn gezin zo v er mogelijk bij hen vandaan te gaan wonen, namelijk in Kedes, helemaal in het noorden. Bovendien is er vrede tussen Jabin en Cheber¹⁶.

Dat is een ernstige situatie! Hij heult met de vijand, zoals de NSB-ers in de tweede wereldoorlog.

Soms kennen wij ook christenen die zich nogal isoleren van de anderen. Er zullen best redenen voor zijn. Die hoeven wij niet altijd te weten. Als het ons niet lukt om contact met hen te krijgen, dan weten we dat God boven allen is en wegen kent om die situatie te veranderen.

Sisera bij Jaël

De Heer geeft een grote overwinning, zodat Sisera te voet moet vluchten. Hij komt bij Jaël en denkt bij haar veilig te zijn vanwege de vriendschapsband.

Nu wordt de ware Jaël zichtbaar! Zij nodigt hem uit en geeft hem melk te drinken. Hij voelt zich z o veilig dat hij inslaapt.

Dan toont zij dat zij anders is dan haar man. Met een hamer jaagt ze een tentpin in zijn slaap en hij sterft. Ze wijst Barak waar hij ligt.

Stel je voor, dat je iemand kent die onder het juk van Jabin zit, dus iemand die bevangen is door vreemde theorie en. Je weet bij voorbaat, dat een discussie zinloos is, want hij weet het altijd beter.

Jaël wijst de weg: laat hem een zachte landing maken in je tent. Win het vertrouwen, en geef melk. Dat wijst weer op het Woord van God¹⁷. Het voedt en brengt rust.

Daarna is er wellicht een hamer nodig. Ook dat wijst op het Woord van God, dat in staat is om iets hards te doorbreken¹⁸. Soms zit een gedachte heel vast 'tussen de oren', maar voor Gods Woord is het nooit t e hard.

Een tentpin hoort bij tentbewoners, dus bij mensen die hun definitieve bestemming nog niet gevonden hebben.

Er is een frappant verschil tussen Abraham en Lot. Als zij uit elkaar gaan, slaat Lot zijn tenten op tegenover Sodom¹⁹, en dan duurt het niet lang of hij gaat er wonen. Niet meer in een tent, maar in een huis met alle gevolgen van dien²⁰.

¹² 1 Korinthe 14 : 33, 40

¹³ Handelingen 21 : 9

¹⁴ Johannes 3 : 30

¹⁵ Richteren 1 : 16

¹⁶ Richteren 4 : 17

¹⁷ 1 Petrus 2 : 2

¹⁸ Jeremia 23 : 29

¹⁹ Genesis 13 : 12

²⁰ Genesis 19

Abraham heeft zijn leven lang in tenten gewoond. Dat maakt hem tot een vriend van God²¹, voor wie God niets wil verbergen²².

Iemand als Abraham of Jaël heeft altijd een tentpin bij de hand. Tegen zo'n mentaliteit is de geest van de Kanaäniet niet bestand.

Heel mooi wanneer in een christen deze geest sterft door de dienst van zo'n geestelijke gelovige. Dan komt het nieuwe leven weer tot groei en bloei!

“Het is toch niet zo dat iedereen, die gestudeerd heeft en op de kansel staat, in beslag is genomen door de geest van de Kanaäniet?”

Nee, gelukkig niet. Er zijn nog steeds diens knechten met een wetenschappelijke achtergrond, die wél een instrument in Gods hand zijn.

Ook onder de apostelen is dit verschil goed te zien. Petrus en Johannes zijn in de ogen van het sanhedrin eenvoudige en ongeletterde mensen²³, terwijl Paulus het hoogste niveau heeft gehaald²⁴. Toch is elk een waardevol instrument in de hand van de Heer, gewoon omdat zij zich lieten leiden door Gods Geest.

“Moeten we ons wel zo druk maken over die mensen die in onze ogen misschien verkeerd bezig zijn in de christenheid? Er staat toch in Markus 9 :38 en 39 dat dat niet hoeft?”

Ja, dat klopt helemaal. We hoeven ons alleen maar bezig te houden met zaken, waar we direct mee te maken krijgen. Maar daar moeten we dan ook goed naar kijken, en “de geesten beproeven of zij uit God zijn”²⁵. Wat op ons afkomt kan heel mooi en indrukwekkend lijken, maar het is en blijft de vraag of het uit God is, of uit een andere bron. Dat zal de Heer ons echt wel laten zien, als we die vraag oprecht voor Hem neerleggen in gebed.

---

²¹ Jakobus 2 : 23

²² Genesis 18 : 17

²³ Handelingen 4 : 13

²⁴ Handelingen 22 : 3; Filippi 3 : 5

²⁵ 1 Johannes 4 : 1